

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К.Д.УШИНСЬКОГО»**

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»**

*Присвячена 200-річчю
Південноукраїнського національного
педагогічного університету імені К.Д.Ушинського*

ОСВІТНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ДУХОВНОЇ ТА СВІТОГЛЯДНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

**МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської наукової конференції**

20-21 квітня 2017 р.

Частина II

Дніпро-Одеса

2017

том гуманістичної спрямованості особистості, так як вся його професійна діяльність трансформується в досвіді гуманістичних відносин [2, с.30].

Таким чином, можна зробити висновок, що формування гуманістичного світогляду, ціннісних орієнтацій і досвіду гуманістичних відносин фахівця з фізичної культури і спорту є невід'ємною частиною навчально-виховного процесу та тренувальної діяльності.

Список використаних джерел

1. Белікова Н.О. Сучасні тенденції професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту/Н.О. Белікова// Вісник Чернігівського національного педагогічного університету [Текст]: збірник наукових праць. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. Вип. 112. Т. 2 / Чернігівський нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка; [голов. ред. М.О. Носко]. - Чернігів: [б. в.], 2013. -С.52-56. 2. Гауряк О. Д., Киселиця О. М. Формування педагогічної культури майбутніх учителів фізичної культури в процесі фахової підготовки у ВНЗ / О.Д. Гауряк, О.М. Киселиця//Вісник Запорізького національного університету. - № 2(8), - 2012. -С.27-35. 3. Іваній І. В. Концептуальні основи формування професійно-педагогічної культури студентів у системі спеціальної фізкультурної освіти / І. В. Іваній // Педагогічний процес : теорія і практика: зб. наук. праць. - К.: Вид-во Київський ун-т ім. Бориса Грінченка, 2016. - № 7. - С. 115-123. 4. Конох А. П. Актуальні проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців із спортивно-оздоровчого туризму у вищих навчальних закладах / А. П. Конох // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. - 2005. - № 22. - С. 162-167.

Л.І. Конопкіна

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України

УДОСКОНАЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МОЛОДИХ ВИКЛАДАЧІВ - ШЛЯХ ДО РОЗБУДОВИ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ШКОЛИ

Однією з найсуттєвіших проблем підготовки спеціалістів з вищою освітою є компетентність викладачів, які забезпечують навчальний процес. Дослідження останніх десятиліть ХХ ст. у галузі педагогіки вищої школи у тій чи іншій галузі спеціальної діяльності показали, що до навчального процесу залучалась велика кількість фахівців (близько 74%) без педагогічного досвіду [2,с.36]. Більшість з них не мала педагогічної освіти, тому й не володіла методикою навчання дисциплін і, як наслідок, здійснювала свою викладацьку діяльність на ситуативно-творчому рівні. Лише поодинокі викладачі володіли концептуально-творчим стилем діяльності й були здатні якісно реалізовувати дидактичні матеріали навчального процесу, впливаючи при цьому і на виховну складову.

Ситуація у вищих медичних навчальних закладах (ВМНЗ) країни і на сьогодні є доволі схожою. Практично ніхто з викладачів, включаючи й молодих, котрі приходять на терени педагогічної діяльності здебільшого після закінчення аспірантури, не має педагогічної освіти. Останнє пояснюється тим, що під час навчання молодого фахівця в аспірантурі основна увага приділяється його дослідницькій діяльності, а не педагогічній. З іншого боку, курси, факультети та інститути підвищення кваліфікації викладачів спрямовані на розвиток умінь і навичок або в галузі дисциплін, що викладаються, або у сфері інформаційних технологій. До того ж, не дивлячись на існування великої кількості спеціальної літератури з педагогіки, яка доступна і в бібліотечних фондах, і на електронних ресурсах, викладачі не завжди вміють нею користуватися, а інколи й не мають такого бажання або часу. Нові ж пріоритети вітчизняної освіти спрямовані на

запровадження спеціальної професійної підготовки насамперед молодих викладачів для роботи у вищій школі.

Таким чином, перед нами, викладачами старшого покоління, постають нагальні запитання: хто вони, майбутні доценти й професори медичної науки? що вже сьогодні можна їм запропонувати задля кращої педагогічної реалізації у майбутньому? які поради, вказівки, настанови ми їм можемо рекомендувати? яким чином їх підтримати, вказавши правильний вектор подальшого удосконалення педагогічної майстерності?

Сучасний молодий викладач ВМНЗ - це, майже завжди, випускник-відмінник, якого відрізняє розумна амбітність, цілеспрямованість, самодостатність, володіння комп'ютерною технікою, знання іноземної мови [1,с.31]. Зазвичай він добре почуває себе у командній роботі, легко йде на контакт та встановлює міжособистісні відношення, хоча й правила субординації для нього у більшості випадків є формальними. Крім того, слід пам'ятати, що однією з фундаментальних потреб будь-якої особистості (незалежно від її віку) є потреба у самоствердженні - це прагнення реалізувати себе, досягти певних результатів у професійній чи викладацькій діяльності, поведінці, взаємодії з іншими людьми, а на основі цього - бачення себе на певній висоті в своїх очах та у думках оточуючих.

Викладачі, що народились у 1980-1990 рр., часто спроможні генерувати нові ідеї, які, за їх думкою, повинні бути не лише прийнятні, а й впроваджені. Представникам цього покоління важлива не просто робота як така, а бачення у роботі перспектив свого розвитку із знанням, які саме амбітні кроки необхідно зробити на кар'єрному шляху. Їм дуже важливо бути корисними.

Разом з тим будь-яка робота містить елементи монотонності й рутини, а також строгого порядку дій і таймінгу. Молодій особі часто бракує спеціальних знань, професійної майстерності, витримки, творчого натхнення, у тому числі до популяризації свого предмету, вміння залучити до співпраці сучасного не менш прагматичного і амбітного студента; вона допускається помилок, не завжди уважна до деталей, не до кінця усвідомлюючи їх важливість.

Добре відома стара істина, що, оскільки процес викладання є надзвичайно складним, творчим, індивідуальним дійством, викладачем, як і митцем, необхідно народитися. На жаль, до цього часу процес відбору викладачів є дещо спрощеним і ґрунтується лише на бажанні випускника працювати у виші, а також на його попередній відмінній успішності.

Враховуючи невідворотний плин часу із беззаперечною необхідністю зміни поколінь викладацького складу, в організації роботи кожного ВМНЗ України, на наш погляд, необхідно розробити певну структуру роботи з молодими викладачами.

По-перше, при прийомі на викладацьку роботу необхідно проводити професійний відбір. Для цього бажано було б розробити таку систему тестування, за допомогою якої можна було б не лише визначати осіб, котрі мають схильність до викладацької роботи, а й встановити необхідні для викладацької діяльності психологічні особливості особистості, риси її характеру.

По-друге, у кожному ВМНЗ бажаним було б запровадити своєрідні «Школи молодого викладача», «Школи адаптації молодого викладача», «Школи наставника», «Школи лекторської майстерності» тощо, де молодий фахівець упродовж перших 3-5 років роботи може бути слухачем, де він отримає як необхідні знання з педагогіки вищої школи, так і стане співучасником теоретичний семінарів, педагогічних конференцій, семінарів-практикумів, «майстер-класів» бли-

скучих викладачів старшого покоління, які, безумовно, є у кожному медичному закладі.

По-третє, доцільним може бути проведення професійних конкурсів з використанням анонімного тестування студентів щодо майстерності їх амбітних молодих викладачів. Участь у таких конкурсах спроможна, з одного боку, мобілізувати викладача до самоудосконалення, а, з іншого, виявити дійсно обдарованих викладачів.

Висновок. Підтримка нових педагогічних ідей, творче, вдумливе й розумне поєднання мудрого досвіду метрів та молодих викладачів стане реальним і конструктивним поштовхом для подальшого удосконалення викладацького корпусу вищої медичної школи в Україні і реалізується поліпшенням медичної освіти наших студентів.

Список використаних джерел

1. Парпалей І.О. Підвищення кваліфікації молодих викладачів - необхідна умова прогресу викладання у вищій медичній школі / І.О.Парпалей // Проблеми підготовки медичних та фармацевтичних кадрів в Україні : Мат-ли доп. наук.-метод. конф. - Дніпропетровськ, 10-12 жовтня 2001 р. - Ктїв - Дніпропетровськ, 2001. - С. 31-32.
2. Сиротін, О.С. Аналіз досвіду професійної підготовки викладачів вищої школи у США / О.С.Сиротін // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». - 2015. - № 2 (10). - С. 37-41.

В.А. Савченко

КВНЗ «Дніпропетровський ОППО»

РОЛЬ ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ У ФОРМУВАННІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЗАСОБАМИ ВИПЕРЕДЖАЮЧОЇ ОСВІТИ

У наш час стрімкий розвиток інноваційних технологій торкнувся усіх сфер людської діяльності. Його впливу не могла не зазнати духовна культура – як рівень розвитку людства, творчих сил і можливостей людини, виражений у типах і формах організації життя й діяльності особи, у взаєминах людей, а також у матеріальних і духовних цінностях, які вони створюють. [1,с.66].

Окреслимо роль духовних цінностей у формуванні компетентностей як фундамент інноваційної культури у сферах освіти сталого розвитку, у яких формують та використовують інноваційну культуру особистості.

Внесок випереджаючої освіти у формуванні компетентностей вчителів фізичної культури через духовні цінності полягає у поширенні інноваційних компонентів, удосконалення змісту освітнього процесу, запровадження новітніх методів навчання і виховання, розкриття потенціалу здібних дітей, розвиток їхньої активності, адаптивних здібностей на рівні дошкільної та середньої освіти. У формуванні компетентності засобами інноваційної культури особистості велику роль відіграє вища школа та післядипломна освіта.

Актуальними проблемами сучасних інститутів післядипломної педагогічної освіти є створення відповідних педагогічних умов для професійного зростання вчителів-практиків з фізичного виховання, сприяння всебічному усвідомленню вчителем необхідності підтримувати фаховий професійний розвиток упродовж педагогічного становлення, допомога в розумінні важливості оволодіння новими знаннями, інноваційними підходами і технологіями. З цією метою, педагогів, які навчаються в системі післядипломної педагогічної освіти, необхідно